

Ministeren

Udlændinge- og Integrationsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Til udvalget fremsendes hermed til orientering:

Høringssvar fra en række universiteter til lovforslag om ændring af udlændingeloven (Styrket kontrol af udenlandsk arbejdskraft m.v.) (L 92).

Udlændinge- og Integrationsministeriet har den 11. december 2020 modtaget bemærkninger fra Københavns Universitet, Danmarks Tekniske Universitet, Syddansk Universitet, Aarhus Universitet, Roskilde Universitet, Aalborg Universitet og Copenhagen Business School.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har s.d. endvidere modtaget høringssvar fra IT-universitetet, der har oplyst ikke at have bemærkninger til lovforslaget.

Det bemærkes indledningsvist, at lovforslaget blev sendt i ekstern høring den 31. august 2020, og at det blev sendt til Danske Universiteter sammen med de øvrige modtagere på høringslisten.

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar. Udlændinge- og Integrationsministeriets kommentarer til høringssvarene er anført i kursiv.

Bemærkninger af generel politisk karakter, gengivelse af de foreslåede regelændringer og bemærkninger, der ikke vedrører det konkrete lovforslag, herunder generelle bemærkninger om gebyrer, indgår ikke i nedenstående gennemgang.

Udlændinge- og Integrationsministeriet kan for en fuldstændig gennemgang af samtlige synspunkter henvise til høringssvarene, som samtidig sendes til Udlændinge- og Integrationsudvalget. Høringssvarene kan ligeledes findes på høringsportalen.

Der henvises i øvrigt til den kommenterede høringsoversigt til L 92, der blev sendt til udvalget den 12. november 2020.

1. Formodningsafslag på erhvervs- og praktikantområdet

Copenhagen Business School (CBS) bemærker, at CBS som offentligt universitet er underlagt og forpligtet af de statslige aftaler og overenskomster om løn- og

16. december 2020

Udlændinge- og Integrationsministeriet

International Rekruttering
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sagsbehandler
Lennie Hedegaard Jakobsen

Sags nr. 2020-8205

ansættelsesvilkår i staten, hvorfor CBS vil opfordre til, at universiteterne undtages disse regler.

Københavns Universitet (KU), Danmarks Tekniske Universitet (DTU), Syddansk Universitet (SDU) og Aarhus Universitet (AU) bemærker, at de finder den foreslåede regel vidtgående og mener, at der bør opstilles klare linjer for, hvilke forhold en formodning kan bygge på. De bemærker dertil, at de, der får afslag på en ansøgning, har krav på en klar forklaring, der er dækkende og korrekt. Endelig bemærkes det, at formodningsreglen ikke bør finde anvendelse for universiteterne med overenskomster på plads, og som i langt de fleste tilfælde er fast track-certificerede.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at det foreslåede formodningsafslag skal forebygge, at der meddeles opholdstilladelse på baggrund af et ansættelsestilbud, der ikke er reelt. Ministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at undtage visse erhvervsordninger, ligesom ministeriet ikke finder spørgsmålet om overenskomstdækning relevant i denne sammenhæng

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal endvidere bemærke, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) vil skulle foretage en konkret og individuel vurdering af samtlige forhold i sagen ved vurderingen af, om der er en vis formodning for, at det ansættelsestilbud, der danner grundlag for ansøgningen om opholdstilladelse på baggrund af beskæftigelse, ikke er reelt. Der vil i udlændingebekendtgørelsen blive fastsat nærmere regler om, hvilke forhold og oplysninger styrelsen bl.a. vil kunne tillægge vægt ved vurderingen. SIRI's afgørelser om afslag på opholdstilladelse vil kunne påklages til Udlændingenævnet.

SIRI vil med udgangspunkt i de i udlændingebekendtgørelsen fastsatte regler samt Udlændingenævnets afgørelser over tid danne en praksis for, hvordan formodningsafslaget skal administreres.

Det bemærkes i øvrigt, at en afgørelse, når den meddeles skriftligt, skal være ledsaget af en begrundelse, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold, jf. forvaltningslovens § 22.

2. Krav om særskilt arbejdstilladelse i visse tilfælde for medfølgende familie til udenlandske arbejdstagere

Aalborg Universitet bemærker, at det foreslåede krav om, at en medfølgende ægtefælle skal ansøge om separat arbejdstilladelse for at varetage et job på universitetet, ikke blot vil betyde yderligere omkostninger for ægtefællen, men også vil resultere i mindre fleksibilitet for universitetet. Aalborg Universitet bemærker dertil, at det på universitetet tit sker, at de i kortere perioder kan tilbyde ansættelse til medfølgende ægtefæller til deres forskere, og tilføjer, at da forskere ofte er gift med forskere, er medfølgende ægtefæller en stor ressource, som de ofte trækker på, og at det, at de kan tilbyde arbejde til medfølgende ægtefæller, også er med til at fastholde den internationale arbejdskraft.

Copenhagen Business School (CBS) bemærker, at det er positivt, at medfølgende familiemedlemmer til forskere skal undtages fra kravet om særskilt arbejdstilladelse, og bemærker dertil, at CBS løbende ansætter internationale medarbejdere i strategiske vigtige støttefunktioner til deres forskningsaktiviteter, hvor beløbsordningen benyttes, og at det nye forslag betyder, at eventuelle medfølgende familiemedlemmer vil skulle søge om en separat arbejdstilladelse. CBS bemærker dertil, at CBS som offentligt universitet er underlagt og forpligtet af de statslige aftaler og overenskomster om løn- og ansættelsesvilkår i staten. CBS bemærker, at have noteret baggrunden for ønsket om særskilt arbejdstilladelse i visse situationer til medfølgende familiemedlemmer, hvorfor CBS vil pege på muligheden for, at lovgivningen i højere grad målrettes de pågældende områder.

Københavns Universitet (KU), Danmarks Tekniske Universitet (DTU), Syddansk Universitet (SDU) og Aarhus Universitet (AU) bemærker, at forslaget ikke omfatter forskere, hvilket de hilser meget velkomment. De bemærker dog, at der på universiteterne også ansættes udenlandske medarbejdere i administrative stillinger under beløbsordningen, og det vil i disse tilfælde få betydning for den medfølgende ægtefælle, som eventuelt også ansættes på universitetet i en administrativ stilling. KU, DTU, SDU og AU bemærker endvidere, at mange universiteter er fast track-certificeret og har overenskomster, der skal følges, og at de ser forslaget som unødigt bureaukratisk for dem, som har tingene i orden, og som udtryk for administration for administrationens skyld.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker dertil, at medfølgende familiemedlemmer til udenlandske arbejdstagere i dag er fritaget for krav om arbejdstilladelse, hvilket betyder, at medfølgende familiemedlemmer, fra det øjeblik de meddeles opholdstilladelse, kan tage arbejde uden at skulle søge arbejdstilladelse hertil. Udlændinge- og Integrationsministeriet finder, at det er det rigtige udgangspunkt.

Der skal imidlertid ikke kunne spekuleres i at få et medfølgende familiemedlem med som arbejdskraft for ingen eller meget lav løn, når der ansættes en udenlandsk arbejdstager efter en af erhvervsordningerne. Ministeriet bemærker dertil, at det foreslås, at den foreslåede arbejdstilladelse kan meddeles, hvis det medfølgende familiemedlem er tilbudt ansættelse minimum 30 timer om ugen, og hvis ansættelsen i øvrigt sker på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår. Det medfølgende familiemedlem vil således ikke skulle opfylde de samme krav, som den udenlandske arbejdstager skal opfylde for f.eks. at få opholds- og arbejdstilladelse efter beløbsordningen eller positivlisten for at få en arbejdstilladelse.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at det foreslås, at medfølgende familiemedlemmer til forskere, herunder forskere på fast track-ordningen, undtages fra kravet om særskilt arbejdstilladelse. For at sikre de bedste vilkår for at kunne tiltrække og fastholde højt kvalificerede udenlandske forskere i Danmark, finder Udlændinge- og Integrationsministeriet således, at medfølgende familie til udenlandske forskere bør have en så fleksibel adgang til det danske arbejdsmarked som muligt.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker derudover, at det er et grundlæggende krav for at kunne få opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse i et bestemt ansættelsesforhold, at ansættelsen sker på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår. Dette krav anses i mange tilfælde for opfyldt, hvis arbejdsgiveren er dækket af en overenskomst. Overenskomstdækning er dog ikke en garanti mod fusk og snyd, og der er derfor ikke med lovforslaget lagt op til at sondre mellem arbejdsgivere omfattet af en overenskomst og arbejdsgivere, der ikke er omfattet af en overenskomst.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker endvidere, at fast track-ordningen giver certificerede virksomheder mulighed for med kort varsel at ansætte højt kvalificerede udlændinge, som kan begynde arbejdet med det samme, uden at skulle afvente sagsbehandlingen i SIRI. Men når opholds- og arbejdstilladelsen er givet, er behovet for kontrol ikke væsentligt anderledes end for andre virksomheder. En fast track-certificering er således ikke en garanti mod fusk og snyd, og der lægges derfor ikke op til, at en fast track-certificering hos den ansættende virksomhed i sig selv skal betyde, at den udenlandske arbejdstager fritages fra de krav og kontrolforanstaltninger, som andre udenlandske arbejdstagere skal følge.

3. Udbetaling af løn til dansk bankkonto

Aalborg Universitet bemærker, at der i den nye ændring - der indsættes som § 9 a stk. 25 - stilles krav om, at udbetaling af løn til en udlænding, der gives opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 1-4, 7, 9 eller nr. 12-14, skal ske til en dansk bankkonto, og at udlændingen skal oprette en dansk bankkonto inden for 90 dage efter opholdstilladelsens starttidspunkt. Aalborg Universitet bemærker, at de dog ikke finder, at det i ændringsforslaget er særligt tydeligt, hvorvidt det dermed implicit betyder, at det er lovligt at udbetale løn til en udlænding på dennes udenlandske konto frem til oprettelsen af den danske bankkonto og dermed i højst 90 dage.

Roskilde Universitet (RUC) bemærker, at derefter deres oplevelse ofte er svært for udlændinge (og især i COVID-tider) at oprette en bankkonto i danske banker inden for 90 dage grundet en vis resistens fra bankernes side. De finder det derfor stærkt urimeligt, at udenlandske medarbejdere skal bøde for bankernes resistens imod oprettelse af en konto. RUC bemærker dertil, at det administrativt også ville betyde en ekstra arbejdsbyrde med at tjekke op, om medarbejderne har fået en dansk bankkonto; og taget i betragtning af, at de som universitet ikke kan hjælpe med bankkontooprettelse og ingen indflydelse har over bankernes politikker, virker kontrollen og yderligere ansvar som urimeligt at pålægge universiteterne. RUC vurderer, at der er risiko for at denne regel ikke står mål med realiteterne og vil gå ud over udlændinges opholdstilladelse samt ville få negativ effekt på tiltrækning af højkvalificeret arbejdskraft.

Copenhagen Business School (CBS) bemærker, at indførelse af et krav om dansk bankkonto for samtlige erhvervsordninger rejser en bekymring særligt i de situationer, hvor CBS ansætter en international forsker for kortere perioder (mere end 3 måneder).

CBS bemærker endvidere, at det erfaringsmæssigt ikke altid er muligt at få oprettet en dansk konto inden 90 dage fra arbejdet påbegyndes, og at det afhænger af andre processer såsom tildeling af CPR, modtagelse af opholdskort og sygesikringskort. CBS vil derfor opfordre til, at forskerordningen undtages fra kravet om dansk bankkonto og dertil, at fristen udvides til min. 120 dage fra arbejdet påbegyndes.

Københavns Universitet (KU), Danmarks Tekniske Universitet (DTU), Syddansk Universitet (SDU) og Aarhus Universitet (AU) bemærker, de på nogle punkter finder kravet unødigt bureaukratisk – især ved kortere forskeransættelser eller gæsteforskerophold, som oftest er mellem 3 og 6 måneders varighed. De bemærker dertil, at det, især i forhold til disse korte ophold, kan blive et problem, at man ikke inden for den fastsatte frist på 90 dage til opnåelse af CPR kan få sit gule sundhedskort og dermed oprette dansk bankkonto. KU, DTU, SDU og AU bemærker dertil, at med henvisning til disse specifikke problemstillinger anbefaler universiteter at gøre en undtagelse for kortere lønnede ansættelser (inkl. modtagere af danske stipendier) KU, DTU, SDU og AU bemærker derudover, at der i lovforslaget også er lagt op til, at manglende dansk bankkonto kan føre til inddragelse af tilladelse, og at de ser dette som en meget hård sanktion, med henvisning bl.a. til ovennævnte problematik.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker dertil, at formålet med den foreslåede ændring er at sikre, at det beløb, som fremover indgår i vurderingen af, om en ansættelse sker på sædvanlige løn og ansættelsesvilkår, også reelt er det beløb, der kommer til udbetaling. Det er der bedre forudsætninger for at kontrollere, hvis lønnen udbetales til en dansk bankkonto.

Det kan dog i praksis være svært at nå at få en dansk bankkonto, inden første månedsløn skal udbetales. For at sikre, at arbejdstageren får tid til at oprette en dansk bankkonto, foreslås det derfor, at den udenlandske arbejdstager som udgangspunkt får 90 dage til at oprette en dansk bankkonto, og at arbejdstagerens løn derefter skal udbetales hertil.

Udlændinge- og Integrationsministeriet er dog blevet gjort opmærksom på, at det kan udgøre en særlig barriere for fx personer, der er i Danmark på positivlisten i en kortere periode, at deres løn skal udbetales til en dansk bankkonto. For at undgå, at denne højt kvalificerede arbejdskraft, som danske virksomheder har et stort behov for, vælger Danmark fra, når der er tale om et kortere ophold, er der fremsat et ændringsforslag, der undtager positivlisten, forskerordningen og fast trackordningens forskerspor for kravet om, at udbetaling af løn skal ske til en dansk bankkonto, når der er tale om kortere ophold op til et halvt år.

Der er ikke lagt op til at forlænge den foreslåede frist på 90 dage for de udenlandske arbejdstagere, der vil være omfattet af kravet om en dansk bankkonto.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker derudover, at kravet om, at løn skal udbetales til en dansk bankkonto, efter lovforslaget ikke gælder for gæsteforskere med opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 5.

Med venlig hilsen

Mattias Tesfaye